

Departementet for Selvstændighed, Udenrigsanliggender og Landbrug
Postboks 1614
3900 Nuuk
Greenland

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 9132 5775
LGH@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

Att. Jacob Bech Andersen, jaca@nanoq.gl

DOK. NR. 18/01044-2

HØRINGSSVAR OM GRØNLANDS SELVSTYRES BIDRAG TIL DANMARKS 6. ØSKR-RAPPORT 2018

20. APRIL 2018

Departementet for Selvstændighed, Udenrigsanliggender og Landbrug har ved e-mail af 28. marts 2018 sendt et udkast til Grønlands Selvstyres bidrag til Danmarks 6. periodiske rapport om gennemførelsen af FN's Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder i høring, herunder til Institut for Menneskerettigheder.

Instituttet finder det positivt, at Grønlands Selvstyre har sendt sit udkast til bidrag til rapport i høring.

Instituttet ønsker generelt at bemærke, at udkastet med fordel kan indeholde flere statistiske oplysninger. Statistik er generelt velegnet til at belyse de aktuelle forhold inden for de enkelte områder dækket af konventionens bestemmelser. Det gælder blandt andet i forhold til uddannelse, beskæftigelse, antallet af personer på offentlig forsørgelse m.v. En tilføjelse af valide, statistiske oplysninger vil bidrage til at sikre et faktisk velfunderet grundlag for den senere drøftelse mellem FN's Komité for Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder og Danmarks og Grønlands repræsentanter.

Instituttet har herudover følgende bemærkninger:

ARTIKEL 2 (2) – GENNEMFØRELSE AF KONVENTIONENS RETTIGHEDER UDEN FORSKELSBEHANDLING AF NOGEN ART

Selvstyret henviser i sit udkast til, at der ikke er en generel lovgivning om forbud mod ulovlig forskelsbehandling på grund af race, etnicitet, sprog, nationalitet m.v. Selvstyret henviser endvidere til, at der på arbejdsmarkedet under visse omstændigheder gives fortrinsret til lokalbefolkningen efter Landstingslov nr. 27 af 30. oktober 1992 om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland.

Endvidere henviser selvstyret til, at "Grønland [især] står over for udfordringer vedrørende uddannelse og beskæftigelse".

Instituttet finder, at udkastet bør indeholde en nærmere uddybning af, hvilke udfordringer Grønland står overfor i forhold til uddannelse og beskæftigelse i en ligebehandlingskontekst, og hvilke initiativer selvstyret har taget i relation til disse udfordringer.

ARTIKEL 3 – LIGESTILLING MELLE MÆND OG KVINDER

Selvstyret henviser til ligestillingsloven af 2013 (Inatsisartutlov nr. 3 af 29. november 2013 om ligestilling af mænd og kvinder), men redegør ikke for, at loven indeholder et forbud mod forskelsbehandling på grund af køn.

Selvstyret henviser endvidere til, at ligestillingsloven definerer chikane og sexchikane under et som ”diskrimination baseret på sex med det formål at krænke, ydmyge, diskriminere eller svække den pågældende person.”

Instituttet bemærker, at den nævnte formulering ikke er i overensstemmelse med de definitioner, der fremgår af ligestillingsloven. Ifølge ligestillingslovens § 4, stk. 1, foreligger der chikane, når en person udsættes for regelmæssig, urimelig adfærd på grund af sit køn med den virkning eller det formål at krænke en persons værdighed og skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima for den pågældende. Ifølge § 4, stk. 2, foreligger der sexchikane, når en person udsættes for enhver uønsket adfærd med seksuelle undertoner med den virkning eller det formål at krænke, ydmyge, diskriminere eller svække den pågældende person.

Instituttet finder, at udkastet bør indeholde opdaterede oplysninger om, hvilke udfordringer Grønland står overfor i forhold til ligestilling mellem kønnene, herunder på arbejdsmarkedet, og hvilke initiativer selvstyret har taget i relation til disse udfordringer.

ARTIKEL 4 – BEGRÆNSNINGER I RETTIGHEDER

Selvstyret henviser til, at mange af de rettigheder, der fastlægges i konventionen, allerede er fastlagt i grundloven, som også gælder for Grønland.

Instituttet bemærker, at konventionens artikel 4 handler om, i hvilket omfang konventionens rettigheder kan begrænses af staterne.

Instituttet finder derfor, at selvstyrets bemærkninger vedrørende artikel 4 med fordel kan udgå. I stedet kan eventuelle begrænsninger i rettigheder beskrives under andre artikler for de respektive emner, herunder beskæftigelse, uddannelse, social tryghed m.v.

ARTIKEL 6 – RETTEN TIL AT ARBEJDE

Selvstyret henviser til oprettelsen af Majoriaq-centrene i 2016.

Instituttet finder, at udkastet med fordel kan indeholde oplysninger om, hvilken effekt Majoriaq-centrene har haft for beskæftigelsen.

Instituttet finder, at udkastet derudover bør indeholde opdaterede oplysninger om, hvilke udfordringer Grønland står overfor i forhold til beskæftigelse, og hvilke initiativer selvstyret har taget i relation til disse udfordringer.

ARTIKEL 9 – SOCIAL TRYGHED, HERUNDER SOCIALFORSIKRING

Selvstyret henviser til, at indførelsen af pensionsordninger og – reformer har styrket den individuelle borgers sociale sikring.

Instituttet finder, at udkastet derudover bør indeholde opdaterede oplysninger om, hvilke udfordringer Grønland står overfor i forhold til social tryghed, og hvilke initiativer selvstyret har taget i relation til disse udfordringer.

ARTIKEL 10 – BESKYTTELSE AF FAMILIE OG BØRN

Selvstyret henviser til, hvilke regler der gælder for barselsorlov m.v.

Instituttet finder, at udkastet derudover bør indeholde opdaterede oplysninger om, hvilke udfordringer, Grønland står overfor i forhold til at beskytte børns rettigheder. Dette gælder særligt i forhold til at beskrive udfordringer i forhold til at hjælpe udsatte familier og beskytte børn mod misbrug, herunder vold og seksuelle overgreb, samt selvstyrets initiativer i relation til disse udfordringer.

ARTIKEL 11 – TILSTRÆKKELIG LEVEFOD

Selvstyret henviser til, at der i Grønland er en ”socialsikringsret, hvis formål det er at skabe økonomisk sikkerhed for alle, der bor i Grønland, som ikke er i stand til at klare sig selv.”

Instituttet finder, at udkastet bør forholde sig direkte til den nævnte anbefaling 16 fra FN’s Komité for Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder. Komiteen anbefalede blandt andet, at der igangsættes ”målrettede tiltag med henblik på bekæmpelse af fattigdom på/i afsidesliggende bopladser og bygder i Grønland.”

Instituttet finder desuden, at udkastet bør indeholde opdaterede oplysninger om, hvilke udfordringer Grønland står overfor i forhold til at sikre retten til bolig, og hvilke initiativer selvstyret har taget i relation til disse udfordringer.

ARTIKEL 12 – RETTEN TIL SUNDHED

Instituttet finder, at udkastet bør indeholde opdaterede oplysninger om, hvilke udfordringer Grønland står overfor i forhold til at sikre retten til sundhed, og hvilke initiativer selvstyret har taget i relation til disse udfordringer.

ARTIKEL 13 – RET TIL UDDANNELSE

Instituttet finder, at udkastet bør indeholde opdaterede oplysninger om, hvilke udfordringer Grønland står overfor i forhold til at sikre alle børn og unge en uddannelse, og hvilke initiativer selvstyret har taget i relation til disse udfordringer.

ARTIKEL 14 – GRATIS OG TVUNGEN GRUNDSKOLEUDDANNELSE TIL ALLE

Instituttet finder, at udkastet bør indeholde opdaterede oplysninger om, hvilke udfordringer Grønland står overfor i forhold til at sikre alle børn reel adgang til en grundskoleuddannelse, og hvilke initiativer selvstyret har taget i relation til disse udfordringer. Herunder kan der for eksempel redegøres for, i hvilket omfang børn i bygder undervises af uddannede lærere og på hvilke klassetrin, børn skal rejse og bosætte sig i en anden by for at få grundskoleundervisning.

Der henvises til departementets sagsnr. 65953, akt nr. 7462118.

Med venlig hilsen

Lise Garkier Hendriksen

CHEFKONSULENT